Code No.: BFVDA-17

Total No. of Questions : 5 | Total No. of Printed Pages : 1

स्नातकपरीक्षाः– २०१५

बि.ए. – विद्वन्मध्यमा – प्रथमवर्षम्

वेदः – अथर्ववेदः

भागः – २, पत्रिका – ३

विषयः – निरुक्ते (३-२-३) अध्यायेषु

दिनाङ्कः – 1-4-2015 | **गरिष्ठाङ्काः –** १००

समयः – 10.00 A.M. to 1.00 P.M. | Max. Marks – 100

पञ्चैव प्रश्नाः समाधेयाः समानाङ्काः।

I. नामाख्यातो पसर्ग निपातानां लक्षणं निरुक्तदिशा विवृणुत। **25**

II. अनर्थकाः मनत्रा इति कौत्समतं खण्डयता मन्त्राणां सार्थक्यं प्रतिपादयत (निरुक्तदिशा)। **25**

III. अथापीदमन्तरेण पदविभागो न विद्यत इति “अवसाय” अवसायाश्चान् “निर्ऋत्या” इत्यादि पदेषु विभक्त्या विभज्य पद विभागो विधेयः। **10**

IV. उ॒तत्व॒ः प॒श्य॒न् न द॑द॒र्श॒ वा॑च॒मु॒तत्वः शृ॒ण्वन्न शृ॑णोत्येनां। उतोत्वंस्मै तन्वं॑ १॒ विस॑से जा॒येव॒ पत्य॑ उश॒ती सु॒वासा॑ः इत्यस्मि न्मन्त्रे “त्व” इति पदस्य प्रयोजनं विचिन्वन् अर्थज्ञ प्रशंसां विवृणुत। विद्या ह वै ब्राह्मणमाजगाम गोपाय मा शेवधिष्टे हमस्मि। असूयकायानृजवे अयताय न मे ब्रूया निधिपाय ब्रह्मन् इतिग्राह्यशिष्य निरूपणं विशदयत। **25**

V. “गौः” “वृत्रः” “रात्रिः” “उषाः” “अन्तरिक्षम्” “समुद्रः” “हिरण्यम्” “नद्यः” एषु पदेषु पञ्चैव निरुक्त दिशा विवृणुत। **10**

अपि च

(क) “सरस्वती” नदीवान्निगमा भवतीति मन्त्रोदाहरणेन समर्थयत।

(ख) वृष्टिवनिं वाचमस्मा अयच्छत् इति मन्त्रोदाहरणेन देवापेः शनतनोश्च वृत्तान्तं निरुक्त दिशा कमप्ये कस्य लघु टिप्पणिर्विधेया। **5**